

EU ZNAK ZA OKOLJE ZA PROIZVODE PODJETJA VIPAP VIDEM KRŠKO d.d.

mag. Justina Šepetavc

Ljubljana GZS, 14. 01. 2010

ODLOČITEV O PRIDOBITVI EU ZNAKA ZA OKOLJE

➤ ZAKAJ

- zahtev in pričakovanj kupcev predvsem iz držav EU (Italija, Nemčija, Švica, Francija...)
- zaradi postopnega povečevanja proizvodnje in tržnega deleža novih recikliranih papirjev

➤ ZA KATERE PROIZVODE

- za kopirne in grafične papirje izdelane pretežno iz recikliranih vlaken

➤ KDAJ PRVI POSTOPEK (januar 2005 – julij 2006)

- v prvi polovici leta 2005 prodaja analizirala odzive trga; na trgih EU možno povečati prodajo ekoloških grafičnih proizvodov, če bodo ti proizvodi pridobili EU znak za okolje
- Sredi leta 2005 smo opravili razgovore z MOP; uprava sprejela odločitev, da podjetje pridobi EU znak za okolje za 3 proizvode; cilj pridobitve znaka za okolje december 2005

➤ KAKO oz. KATERO POT IZBRATI

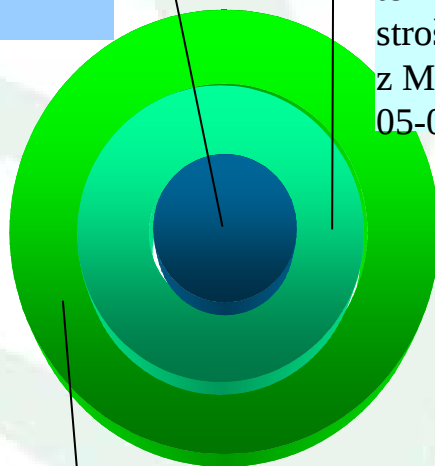
- Za izdelavo vloge pridobili ponudbe tujih svetovalnih podjetij; zaradi časovnih omejitev, stroškov in organizacijskih zapletov ustanovili delovno skupino v podjetju
- Opravili razgovore s “certifikacijskim organom” v tujini in SLO
- Pripravili terminski plan aktivnosti, plan stroškov in projektno delovno skupino za pridobitev EU znaka za okolje za ekološke papirje

➤ KDAJ RAZŠIRITEV (november 2007 – november 2008)

- konec leta 2007 oz. v začetku 2008 se na trgih EU zopet pojavi povečano povpraševanje po papirju z znakom EU za okolje, zato v podjetju sprejmemo odločitev o razširitvi ECO-LABEL na 6 proizvodov;
- marca 2008 s strani ARSO prejeli vlogo; novembra 2008 pričeli komunikacijo z dobavitelji; priprava vloge junija 2009; dopolnitev vloge oktobra 2009; cilj pridobitve znaka za okolje za 6 proizvodov december 2009.

KORAKI ZA PRIDOBITEV oz. RAZŠIRETEV EU ZNAKA ZA OKOLJE

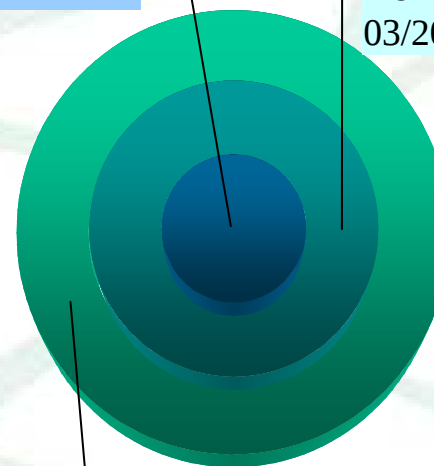
CILJ:
PRIDOBITEV EU
znaka za okolje
12/2005

Odločitev uprave;
projektni team;
terminski plan;
stroški; komunikacije
z MOP;
05-07/2005

Proučitev trgov, zahtev in pričakovanj
kupcev za reciklirane papirje;
01-05/2005

CILJ: RAZŠIRITEV
EU znaka za okolje
12/2009

komunikacije z ARSO;
priprava vloge, okoljska
merila;
03/2008-10/2009

Povečano povpraševanje kupcev iz
EU za ECO-LABEL papirje ;
11/2007-03/2008

PRAVNA PODLAGA ZNAKA ZA OKOLJE

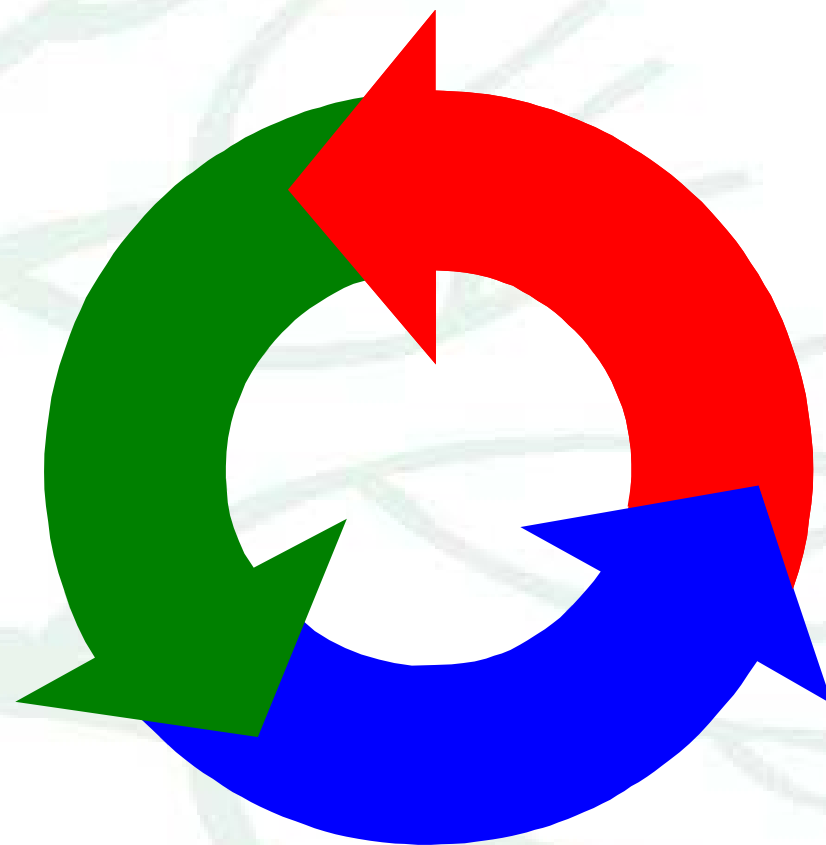
- ZVO-1: v 31. členu opredeljeno kdo in pod kakšnimi pogoji lahko pridobi znak za okolje, način podelitve in uporabe znaka za okolje ter pristojbina za uporabo znaka za okolje
- Predpisi EU (odločbe, uredbe, smernice): predpisujejo skupine proizvodov in okoljska merila, ki jih mora proizvod izpolnjevati, obliko znaka za okolje, pristojbino za pridobitev in uporabo znaka, vsebino in obliko tipske pogodbe;
- ZUP: upravni postopek od oddaje vloge, dopolnitev, pregleda s strani okoljske izvedenke, ustne obravnave, sklepanja pogodbe, do izdaje odločbe je potekal v skladu z določili ZVO-1, predpisov EU ter ZUP; postopek je vodil pristojni organ MOP-ARSO.

PREDPISI EU RELEVANTNI ZA PROIZVODE PODJETJA VIPAP VIDEM KRŠKO d.d.

- ✓ Odločba Komisije **2002/741/ES** z dne 4. septembra 2002 o določitvi spremenjenih okoljskih meril za podelitev znaka za okolje Skupnosti kopirnemu in grafičnemu papirju
- ✓ Uredba (ES) št. **1980/2000** Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. julija 2000 o spremenjenem sistemu Skupnosti za podeljevanje znaka za okolje
- ✓ Odločba Komisije **2000/729/ES** z dne 10. novembra 2000 o tipski pogodbi o pogojih za uporabo znaka Skupnosti za okolje
- ✓ Odločba Komisije **2000/728/ES** z dne 10. novembra 2000 o določitvi pristojbin za vlogo in letnih pristojbin za znak Skupnosti za okolje
- ✓ Odločbe Komisije št. **2009/888/ES** z dne 30. novembra 2009 o spremembi odločb **2002/741/ES**, **2002/747/ES**, **2003/200/ES**, **2005/341/ES**, **2005/342/ES**, **2005/343/ES**, **2005/344/ES**, **2005/360/ES**, **2006/799/ES**, **2007/64/ES**, **2007/506/ES** in **2007/742/ES** zaradi podaljšanja veljavnosti okoljskih meril za podelitev znaka za okolje Skupnosti nekaterim izdelkom

ANALIZA ŽIVLJENSKEGA CIKLA PAPIRNIH PROIZVODOV

- **VHODNE SUROVINE IN MATERIALI:** celuloza, mehanske vlaknine in reciklirane vlaknine; les, kemikalije in pripravki
- **PROIZVODNJA:** proizvodni procesi vlaknin in papirja ter s tem povezane emisije v vode, zrak, porabe TE in EE, nastanek ter ravnanje z odpadki, dodelava, pakiranje in distribucija proizvodov
- **UPORABA IZDELKOV:** informiranje kupcev oz. uporabnikov o primernosti uporabe izdelkov, o možnostih recikliranja izdelkov ter okoljskem ozaveščanju

OKOLJSKA MERILA ZA KOPIRNE IN GRAFIČNE PAPIRJE

PODROČJE	MERILA ODLOČBE 2002/741/ES	IZRAČUNANO OZ. DOSEŽENO	
		2004	2008
Emisije KPK v vode	$P_{KPK} \leq 1,5$	$P_{KPK} = 0,86$	$P_{KPK} = 0,76$
Emisije S in NO _x v zrak	$P_S \leq 1,5$ $P_{NO_x} \leq 1,5$	$P_S = 0,70$ $P_{NO_x} = 1,06$	$P_S = 0,33$ $P_{NO_x} = 0,89$
Skupne emisije v vode in zrak: SKUPAJ=KPK+S+NO _x	$P_{SKUPAJ} \leq 3$	$P_{SKUPAJ} = 2,62$	$P_{SKUPAJ} = 1,98$
Emisije AOX v vode	$AOX < 0,25 \text{ kg/t}$	$AOX < 0,25 \text{ kg/t}$	$AOX < 0,25 \text{ kg/t}$
Emisije CO ₂ iz fosilnih goriv (za proizvodnjo TE, EE in nabavljene EE)	$CO_2 < 1000 \text{ kg/t}$	$CO_2 = 867,8 \text{ kg/t}$	$CO_2 = 846,7 \text{ kg/t}$
Poraba električne energije	$P_{EE} \leq 1,5$	$P_{EE} = 0,71$	$P_{EE} = 0,58$
Poraba toplotne energije	$P_{TE} \leq 1,5$	$P_{TE} = 0,76$	$P_{TE} = 0,58$

OKOLJSKA MERILA ZA KOPIRNE IN GRAFIČNE PAPIRJE

PODROČJE	MERILA ODLOČBE 2002/741/ES	IZRAČUNANO OZ. DOSEŽENO	
		2004	2008
Trajnostno upravljanje z gozdovi – nabavljene vlaknine (PEFC, FSC)	> 10%	100%	100%
Trajnostno upravljanje z gozdovi – brusni les (PEFC, FSC)	> 10%	33%	68%
Trajnostno upravljanje z gozdovi – odpadni papir		65%	70%
Ravnanje z odpadki in nevarnimi odpadki	•Ločeno zbiranje in uporaba reciklirnih surovin; •Energetska in snovna predelava; •Ustrezno ravnanje z nevarnimi odpadki	ločeno zbiranje, energetska in snovna predelava, ustrezno odstranjevanje, predaja v nadaljnje ravnanje pooblaščenem, vodenje evidenc, poročanje	

MERILA ZA KOPIRNE IN GRAFIČNE PAPIRJE

PODROČJE	MERILA ODLOČBE 2002/741/ES	DOSEŽENO; DOKAZILA
Kemikalije-elementarni klor	<i>Prepovedana uporaba plinastega klora za beljenje</i>	Se ne uporablja pri beljenju DIP in TGW vlaknin; izjave dobaviteljev
Čistilna in dispergirna sredstva, protipenilci, premazne kemikalije, kemikalije za odstranjevanje barve	<i>Ne vsebujejo APEO – alkilfenol etoksilatov</i>	Varnostni listi; Izjave dobaviteljev
Kemikalije za premaze, retencijska sredstva, utrjevalci, vodoodbojna sredstva, čiščenje odpadnih vod	<i>Rezidualni monomeri < 100ppm; Akrilamid < 1000 ppm</i>	Varnostni listi; Izjave dobaviteljev
Kemikalije za odstranjevanje tiskarske barve (DIP)	<i>So lahko biorazgradljive</i>	Varnostni listi; Izjave dobaviteljev
Biocidi	<i>Niso potencialno bioakumulativni</i>	Varnostni listi; Izjave dobaviteljev
Niansirne barve	<i>Ni azo barvilo, ne razpade do aromatskih aminov; Ne bazira na: Pb, Cu, Cr, Ni, Al; Predpisana vsebnost težkih kovin</i>	Varnostni listi; Izjave dobaviteljev

OKOLJSKA MERILA ZA KOPIRNE IN GRAFIČNE PAPIRJE

PODROČJE	<i>MERILA ODLOČBE 2002/741/ES</i>	DOSEŽENO; DOKAZILA
Primernost za uporabo	Za tiskanje, kopiranje	Podano na specifikacijah
Informacije na embalaži	•This product qualifies for the Flower because it meets requirements that, amongst others, limit emissions to Water (COD, AOX), to air (S, NOX, CO2), and limits the use of energy, fossil fuels and hazardous substances. •For more information on the Flower, please visit the Web-site: http://ec.europa.eu/ecolabel •Please collect used paper for recycling	
Informacije na znaku za okolje	•low air and water pollution •low energy use •harmful substances restricted	

TRAJANJE TER STROŠKI PRIDOBITVE IN UPORABE EU ZNAKA ZA OKOLJE 2005/2006

- Celotni dosje oz. vlogo za pridobitev EU znaka za okolje pripravili sami; proučili predpise in smernice, izračunali in preverili okoljska merila, pripravili izjave za dobavitelje vlaknin, brusnega lesa, kemikalij, proučili VL, prilagodili embalažo in sekundarno embalažo (etikete);
 1. Priprava vloge z vsemi dokazili (izjave dobaviteljev, izračun in vrednotenje okoljskih meril, poročilo o izpolnjevanju okoljskih meril) 5 mesecev;
 2. Vložili lastno znanje in delo; porabili ca. 1000 delovnih ur.
- Vlogo za proizvode VIPCO, VIPRESS in VIPRINT oddali decembra 2005, dopolnitve marca 2006
- Presoja strokovnega izvedenca maja 2006
- Ustna obravnava, podpis pogodbe, izdaja odločbe julij 2006;
 1. Upravni postopek (od oddaje vloge, dopolnitev, pregleda, do podpisa pogodbe in izdaje odločbe) 7 mesecev;
 2. Stroški upravnega postopka (pristojbina za vlogo, strokovni izvedenec): 2.400€.
- Do 31. marca potrebo oddati poročilo o prodaji izdelkov na trge EU za preteklo koledarsko leto
- Letni stroški uporabe EU znaka za okolje 0,15% prodajne vrednosti na trge EU; minimalno 100€, maksimalno 25.000€; možnosti zmanjšanja pristojbine do 50%
 1. Letna pristojbina za uporabo EU znaka za okolje 2006: 3.028€
 2. Letna pristojbina za uporabo EU znaka za okolje 2007: 8.258€
- Informacije na spletu: <http://ec.europa.eu/ecolabel>

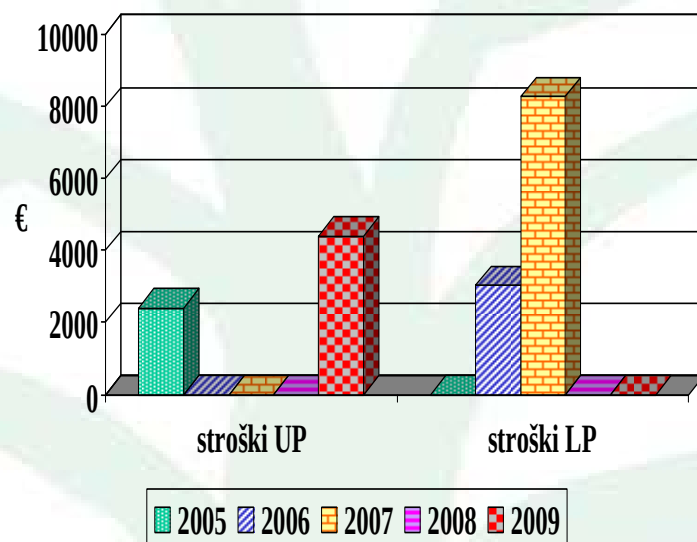
TRAJANJE TER STROŠKI PRIDOBITVE IN UPORABE EU ZNAKA ZA OKOLJE 2010

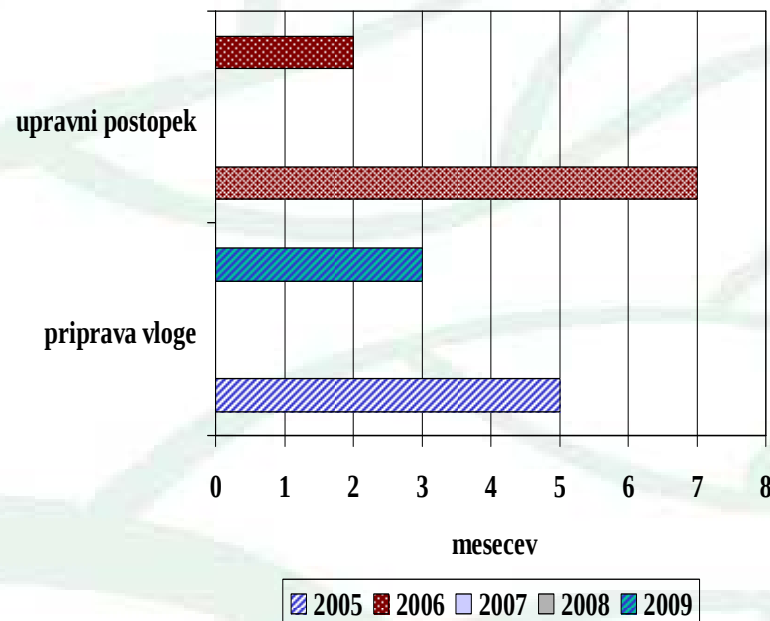
- Celotni dosje oz. vlogo za pridobitev EU znaka za okolje pripravili sami; proučili dopolnitve predpisov in smernic, izračunali in preverili okoljska merila, dopolnili izjave za dobavitelje vlaknin, brusnega lesa, kemikalij, proučili VL, prilagodili embalažo in sekundarno embalažo (etikete);
 1. Priprava vloge z vsemi dokazili (izjave dobaviteljev, izračun in vrednotenje okoljskih meril, poročilo o izpolnjevanju okoljskih meril) 3 mesece;
 2. Vložili lastno znanje in delo; porabili ca. 500 delovnih ur.
- Vlogo za proizvode VIPCO, VIPRESS, VIPRINT, VIMAG, VIMAX in LIBNA PRINT oddali junija 2009, dopolnitve oktobra 2009
- Presoja in strokovno mnenje strokovnega izvedenca november, december 2009
- Podpis pogodbe, izdaja odločbe in palkete januar 2010;
 1. Upravni postopek (od oddaje vloge, dopolnitev, pregleda, do podpisa pogodbe in izdaje odločbe) 2 meseca;
 2. Stroški upravnega postopka (pristojbina za vlogo, strokovni izvedenec): 4.400€.
- Do 31. marca potrebo oddati poročilo o prodaji izdelkov na trge EU za preteklo koledarsko leto
- Letni stroški uporabe EU znaka za okolje 0,15% prodajne vrednosti na trge EU; minimalno 100€, maksimalno 25.000€; možnosti zmanjšanja pristojbine do 50%
 1. Letna pristojbina (planirano) za uporabo EU znaka za okolje 2010: 12.500€
- Informacije na spletu: <http://ec.europa.eu/ecolabel>

PRIMERJAVA STROŠKOV IN TRAJANJA POSTOPKOV PRIDOBITVE IN UPORABE EU ZNAKA ZA OKOLJE 2005 - 2009

primerjava stroškov ECO-LABEL

primerjava trajanja postopkov ECO-LABEL

SPECIFIKACIJA PROIZVODOV Z ZNAKOM ZA OKOLJE

Ime izdelka	Vlkninska sestava	Namen uporabe	Registracijska številka (koda) Lokacija izdelave	EU znak za okolje
VIPCO	Celuloza 15% Lesovina 20% Recikl. vlakna 65%	•Fotokopiranje; •digitalno tiskanje; •tiskanje knjig, brošur,...; •tiskanje periodičnih in promocijskih materialov; •večbarvni in črno-beli ofsetni tisk	SI/011/01 Krško, SLO	
VIPRESS	Celuloza; 15% Lesovina ; 15% Recikl. vlakna; 70%	•tiskanje periodičnih in promocijskih tiskovin ; •tiskanje katalogov •večbarvni in črno-beli ofsetni tisk s hladnim sušenjem	SI/011/02 Krško, SLO	
VIPRINT	Celuloza; 15% Lesovina ; 15% Recikl. vlakna; 70%	•tiskanje periodičnih in promocijskih tiskovin ; •tiskanje slikanic; •formatni tisk; večbarvni in črno-beli ofsetni tisk z vročim sušenjem	SI/011/03 Krško, SLO	

SPECIFIKACIJA PROIZVODOV Z ZNAKOM ZA OKOLJE

Ime izdelka	Vlkninska sestava	Namen uporabe	Registracijska številka (koda) Lokacija izdelave	EU znak za okolje
VIMAG	Recikl. vlakna; 70% Celuloza; 15% Lesovina; 15%	•tiskanje periodičnih in promocijskih tiskovin ; •tiskanje katalogov •tiskanje pobarvank; •formatni tisk; večbarvni in črno-beli ofsetni tisk z vročim sušenjem	SI/011/04 Krško, SLO	
VIMAX	Recikl. vlakna; 70% Celuloza; 15% Lesovina; 15%	•tiskanje periodičnih in promocijskih tiskovin ; •tiskanje katalogov •formatni tisk; večbarvni in črno-beli ofsetni tisk z vročim sušenjem	SI/011/05 Krško, SLO	
LIBNA PRINT	Recikl. vlakna 60% Celuloza 10% Lesovina 30%	•tiskanje periodičnih in promocijskih tiskovin ; •tiskanje knjig •formatni tisk; večbarvni in črno-beli ofsetni tisk z vročim in s hladnim sušenjem	SI/011/06 Krško, SLO	

ZAKLJUČKI IN NAČRTI ZA PRIHODNJOST

1. KLJUČNI KRITERIJI OKOLJSKIH MERIL:

- ❖ omejevanje emisij v vode in zrak;
- ❖ racionalna raba EE in TE (s tem povezane tudi emisije TGP);
- ❖ trajnostno upravljanje z gozdovi (les, nabavljene vlaknine, recikliranje odpadnega papirja);
- ❖ omejevanje uporabe nevarnih snovi in pripravkov;
- ❖ ustrezno ravnanje z odpadki;
- ❖ primernost za uporabo, označevanje in uporaba znaka za okolje;

2. PROBLEMATIČNI KRITERIJI OKOLJSKIH MERIL:

- ❖ Zbiranje dokazil glede vsebnosti nevarnih snovi v kemikalijah in pripravkih, ki se uporabljajo pri proizvodnji vlaknin (DIP, TGW) in papirja na PS1 (premazne kemikalije, dispergirna sredstva, pralna sredstva, biocidi, barvila,...);

ZAKLJUČKI IN NAČRTI ZA PRIHODNJOST

3. PRILOŽNOST ZA IZBOLJŠAVE:

- ❖ z izvajanjem ukrepov, izboljšav in investicij v proizvodnih procesih nenehno zmanjšujemo porabo surovin, energentov, s tem pa tudi vplive na okolje in stroške;
- ❖ delo z dobavitelji in iskanje substitutov pomeni izboljšave v celotni verigi od dobaviteljev, preko proizvodnje do kupcev, boljše delovne pogoje, zmanjševanje nevarnostnega potenciala kemikalij in pripravkov;
- ❖ izpolnjevanje zahtev in pričakovanj kupcev pomeni povečanje oz. vsaj zdržati tržni delež naših proizvodov na zahtevnejših trgih EU;
- ❖ povečanje ugleda tovarne.

4. PRIČAKOVANJA IN NAČRTI ZA PRIHODNJOST:

- ❖ kupci na zahodnih trgih EU so ozaveščeni in pogojujejo nakup proizvodov z ECOLABEL, v Sloveniji tovrstnih povpraševanj in zahtev kupcev ni (le redke izjeme);
- ❖ V promocijo in ozaveščanje bi se poleg nevladnih organizacij lahko bolj vključilo npr. Ministrstvo za šolstvo (povečanje deleža uporabe recikliranih papirjev pri tiskanju učbenikov, zvezkov), javna uprava (povečanje deleža uporabe recikliranih papirjev za kopiranje, tiskanje,...);
- ❖ V pripravi je sprememba Odločbe št. 2002/741/ES: sprememba okoljskih meril, večji poudarek na recikliranju starega papirja, "razširitev" uporabe znaka za okolje za kopirne, grafične in tudi časopisne papirje;
- ❖ Če bo predlog sprememb komisija EU potrdila, predvsem pa če bodo kupci časopisnega in izboljšanega časopisnega papirja zahtevali in pogojevali nakup tudi tovrstnega papirja z EU znakom za okolje, namerava podjetje VIPAP VIDEM KRŠKO d.d. v letu 2011 pridobiti EU znak za okolje tudi za proizvod SOF.

